

Orsovai Hírlap

TÁRSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyílttér soronként 30 fillér.

A tejszövetkezetek szervezete, felszerelése és vezetése.

A tejszövetkezet nyilvános számodásra kötelezett erkölcsi testület; vannak tagjai, van igazgatósága, van felügyelő bizottsága, van esetleg műszaki vezetője és van szolga személyzete. Amint jogilag megalakult és működéséhez a szükséges kellékek megvannak, azonnal üzembe helyezhető. Főkéllék: sok és jó tej, jó piac, jó felszerelés, elég tág, száraz és világos helyiség, gondos és lelkiismeretes vezetés.

A szövetkezetekről általában a kereskedelmi törvény (1875. XXXVII. t. c. 223—257. §§) intézkedik, ezen törvény vonatkozó szakaszaiban foglalt alapelvek szerint kell a szövetkezetnek megalakulnia és működését az említett törvény szabta határok között folytathatja.

Ismertetjük itt ezen törvény §§-ait egész terjedelmükben.

I. fejezet. Általános határozatok.

223. §. Szövetkezetnek ezen törvény értelmében meg nem határozott számú tagokból álló azon társaság tekintetik, mely tagjai hitelének, keresetének vagy gazdálkodásának közös üzletkezelés mellett, illetőleg a kölcsönösség alapján előmozdítására alakul.

Ide tartoznak: a) az előlegezési és hitelegyletek; b) a nyers anyag közös berszerzésére, közös raktár tartására

vagy közös termelésre alakult egyletek; c) a fogyasztási egyletek; d) a laképítő társaságok; e) a kölcsönös biztosító társaságok.

224. §. A szövetkezet megalakulnának tekintetik: 1. ha társasági alapszakályok létrejöttek; 2. ha a társaság a kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetett. Az egyes tagok belépése írásbeli nyilatkozat alapján történik.

225. §. Az alapszakályokban a következőket kell megállapítani:

1. a szövetkezet cégét és székhelyét; 2. a vállalat tárgyát; 3. a szövetkezet tartamát; 4. a tagok belépésének feltételeit és esetleg azok kiválására vonatkozó határozatokat (kilépés, halálozás és kizárás következtében); 5. az egyes tagok részesülési arányát, illetőleg azok üzletrészeit és ezen részek képződésének módját; 6. azon elveket, melyek szerint a mérleg készítésének és megvizsgálásának történni kell; 7. a nyereség vagy veszteség kiszámításának és az egyes tagok közt felosztásának módozatait; 8. az igazgatóság szervezetét, mikénti választásának módját, annak hatáskörét és működésének idejét; 9. a felügyelő bizottság szervezetét és működésének idejét; 10. a cégjegyzés módját; 11. a közgyűlés mikénti összehívását, megtartásának helyét és idejét, hatáskörét, tárgyalási rendjét, a határozatok hozatalának módját és annak megállapítását, hogy mi történjék az esetben, ha az összehívott közgyűlés

határozatképes nem volt; 12. a tagok szavazati jogát és ennek mikénti gya-korlását; 13. a szövetkezet hirdetményeinek mikénti közzétételét; 14. annak megállapítását, hogy a tagok a társaság kötelezettségeiért korlátlan vagy korlátolt felelősséggel tartoznak-e és ha ez utóbbi esetben a felelősség a törvényben meghatározott mértéken túl terjesztetik ki, ezen felelősség terjedelmét.

226. §. Az alapszakályok a tagok névjegyzékével együtt, a kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetés és közzététel végett, azon törvényszéknél, melynek területében a szövetkezet székhelye van, bejelentendők. A bejelentés közzétételének magában kell foglalnia: 1. az alapszakályok keltét; 2. a szövetkezet cégét és székhelyét; 3. a vállalat tárgyát; 4. a szövetkezet tartamát; 5. a cégjegyzés módját; 6. a szövetkezeti hirdetmények mikénti közzétételét; 7. annak felemlítését, hogy a tagok a szövetkezet kötelezettségeiért korlátlan vagy korlátolt felelősséggel tartoznak-e, és ha az utóbbi esetben a felelősség a törvényben meghatározott mértéken túl terjesztetik ki, ezen felelősség terjedelmét.

227. §. A szövetkezet az alapszakályok bemutatásával egyidejűleg igazolni tartozik, hogy az alapszakályok az alakuló közgyűlés által megállapítottak és hogy az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztott. Az e

TÁRCA.

Az elmúlás symbolizálása.

Irta: Mihalik Lajos.

Az „Orsovai Hírlap” eredeti tárcája.

Ilyenkor ősszel, mikor a hulló sárga falevél, a nyár hervatag virága és az egész agonizáló természet akaratumk ellenére az elmúlás gondolatát ébreszti fel bennünk s mikor a keresztényvilág igen ügyes hatásszámítással halottaknapját ünnepli: a német császárvárosban a közönség igen tekintélyes része egy képhez szokott elzarándokolni a berlini királyi képtárban. Valóságos szezonszerű megszokás ez náluk.

A kép Gustav Spangenberg nevű moden festőnek 1876-ban festett műve. Címe: *Der Zug des Todes*. Tekintélyes vászon, szélessége 2·81 m, magassága 1·57 m.

Symbolikus munka. Az a homályos, alaktalan érzés, mely mindyájunk szívét összeszorítja, gondolkodásunkat megdermeszti: a megsemmisülés sejtelmes érzése, a halál hangulata inspirálta Spangenberg. Borongós gondolatai, az agyára nehezede képek, phantaziájának sötét tónusai nem hagytak neki nyugtot, megihletett lelkéből cselekvést váltottak ki, érzését vászonra festette.

Nem a régi klaszikus iskola pepeselő modorában alkotta meg a képet, a rajzra, az alakok symmetriájára nem sok gondot fordított. Az újabb technika szerint dolgozott: levegősen (plein-air), széles esetkezeléssel és inkább csak bravúros színfoltokkal. Hanem a mit érzett, azt híven, igazságosan, szenvedés és meszterkeltség nélkül festette le. És épen ebben rejlik a festmény roppant hatásának a titka.

Képes ez a befestett vászon a nézőben ugyanazokat az érzéseket, sejtéseket, ugyanazt a deprimált hangulatot kelteni, a mely érzelmek megfektették a művész lelkét. A kép előtt mélyen elborúl a lelkünk, nyomasztó nehéz kérdések támadnak agyunkban, morfondizálni kezdünk a halál nagy problémája fölött.

A képek ez a tartalma:

A meghaltak lelkei hosszú, beláthatatlan sorban vonulnak végig a világ széles, kopár vándorutján. Elükön halad a vezérük: a halál, a csontvázember sötétbarna barátesuhában, fejére húzott kámzsával. Csontkezében csengetyűt ráz, azzal szólítja a menetbe azokat, kiknek elérkezett utolsó órájuk. Közvetlenül mellette öt kisebb-nagyobb gyermek halad, köztük két nagyobb leánya margaretha-ruhában, koszorúval fejükön. Egy egészen csöpp inges gyerek biza-

Pártoljuk a honi ipart!

Reutter Miklós

ujonnan berendezett és díszes üveg-, porcelán-, fűszer- és csemege áruházában a legjutányosabb árak számítása mellett kiváló minőségű árúk és pedig: **magyar üveg** és karlsbadi porcelán, fayence és díszmű tárgyak, továbbá mindennemű háztartási cikkek és alkalmi ajándékok dús választékban, valamint **csemege árúkbán: sódar, felvágott bel- és külföldi sajtok, teavaj, likörök, legfinomabb brazilai rum, karaván tea, teasütemény és minden c szakmába vágó cikkek kaphatók.**

Lapunk mai száma 4 oldal.

végre szolgáló beadványt az igazgatóság tagjai az illetékes törvényszéknél sajátkezűleg aláírni, vagy hitelesített alakban benyújtani tartoznak.

228. §. A szövetkezet a kereskedelmi cégjegyzékbe történt bevezetés és kihirdetés előtt létezőnek nem tekintetik, addig tehát a társaság nevében eljárni nem lehet.

229. §. A társasági alapszabályok a kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetés végett azon törvényszéknek is bemutatandók, melynek területében a szövetkezet főközponttal bír.

II. fejezet. A tagok jogviszonyai egymás között és harmadik személyek irányában.

231. §. A korlátlan felelőséggel alakult szövetkezetek tagjai a társaság kötelezettségeiért, amennyiben azok a társaság vagyonából ki nem elégíthetők, egyetemlegesen egész vagyonukkal felelnek. A korlátolt felelőséggel alakult szövetkezetek tagjai, amennyiben a társasági alapszabályok másként nem intézkednek, csak lekötött üzletrészeik erejéig kötelezvék.

232. §. A társaság hitelezői követeléseiket az egyes tagok ellen csak a társaság vagyonára nyitott csőd befejezése után és csak annyiban érvényesíthetik, amennyiben ezen követelések a csődnél felszámítva, illetőleg megítélve lettek.

Ily követelések az egyes társasági tagtól, újabb törvényes eljárás nélkül, végrehajtás útján hajthatók be.

(Folytatjuk.)

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Végig élveztem 4 heti itthonartózkodásom alatt kedvelt szülővárosom minden kellemetességét és mondhatom, hogy bár már megszokott dolgok, mégis valahányszor haza jövök, újból és újból végig élvezem, mert nem tudok eléggé betelni velük.

Csak még egy hiányzik Orsován, pedig ez egyike a legszükségesebbeknek, a magyarosodás fejlesztésére, az idegen nemzetségeiknek hozzánk fűzése-, bennük a magyarság iránti szeretett felélesztése-, és idegenforgalmunk emelésére, és ez az egy: az egészséges társadalmi élet.

lommal fogódzik a halál durva szóresuhájába. Jobbra tőlük egy menyasszony lépked fehér ruhában, fátyolosan, mirtuskoszorúval a homlokán. Azután tömött sorokban egymás után jönnek férfiak, asszonyok, öregek, ifjak, gazdagok, szegények. A XVI. századbeli úrnő mellett ott halad két mankójára támaszkodva a koldus. Ott a várúr lóháton, lobogóval, leeresztett sisakrostélyal, megtört inakkal. Ott lépked a püspök teljes ornátusban pásztorbotosan. Ott a tudós, ott a napszámos, a polgár, a paraszt. Mind, mind sietnek szorgalmasan titkos hatalomtól kényszerítve a nagy ismeretlen cél felé.

A művész valami csodálatos, megdöbbentő színeket kevert össze palettáján ezeknek a vándorló halott alakoknak a megfestéséhez. Mondhatjuk: el- leste a halál színeit és azt, milyen szí- niük az ősz utolsó virágai, melyekből ilyenkor halottaknapján koszorúkat fon- jak az emerek meghalt kedveseik sírjára. Ezekkel jellemezte, ezekben öltöztette képén a vándorló halottakat.

Ott találják a késő őszi igrice-virág sötétvörös és sárga színét, ott a sápadt síri Katalinrózsát. Azzal, hogy e színeket tompította, hogy az elvonuló lelkek fölé mélyszínű misztikus függő felhőket fes-

Nem tudok eleget csodálkozni azon a nagy változáson, melyen társadalmi életünk 10 évi távollétem alatt átment, sajnos hátrányunkra. Jól emlékszem, hogy a 96-os évek előtt nem volt nap, melyen Orsova hölgyei és férfiai ne tartottak volna összejöveteleket, de nemcsak a szülők, hanem az ifjak is; most pedig szomorúan tapasztalom, hogy ez sajnos elmúlt. A családok egymásiránt bizonyos merev álláspontra helyezkednek, hidegek, s azt várják, hogy egyik a másikat nagyobbak tartsa, több tiszteletben részesítse.

Orsova hölgyei, különösen a leányok, még ma is tartanak ugyan összejöveteleket, de ezen összejövetelekkel Orsova társadalmi életét semmi tekintetben sem emelik. Egy-két ilyen tulajdonképpeni jouron én is szerencsés voltam jelen lehetni, bár többnyire egyedül voltam férfi, és mit csinálnak ott hölgyeink? Először jól beuzsonnázunk, azután belekezdenek 3-4 társasjátékba, de ez már az unalommal határos, mert itt többnyire túszurások történnek jelen és jelen nem lévőknek szánva. Megszapulják a távollévőket, kikkel ha összejönnek, nem tudnak hová lenni a kedvességtől, előzékenységtől.

Az ily pletykalás ebben a mi kis, a fejlődésnek még elején álló határvárosunkban teljesen fölösleges, mert ha a nemzetségeik látják, hogy a magyar magyar testvérrel veszekedik, örven- deni fognak és csak elidegenednek tőlünk, ez pedig a magyarosodásra, a város társadalmi életének fejlesztésére föltötte káros.

Rendezzenek Orsova ifjai, — hölgyek és férfiak együtt — összejöve- teleket a nyilvánosság részére is; ren- dezzenek műkedvelői előadásokat, azokon adjanak elő hazafias szavakat, rövid magyar szindarabokat, dalokat, ked- veltessék meg a nemzetségeikkel a magyar dalt, melynél szebbet részemről képzelni sem tudok.

Örömmel konstátalom, hogy a magyar dalkör e tekintetben a jó példával elől jár. Csoportosuljanak hát körülötte, támogassák tervének keresztülvitelében tettekkel.

Különösen az ifjuság tegye meg kö- telességét. Csatlakozzanak ők a magyar- ság érdekében minden hazafias mozga-

tett, csak a szemhatár messze pereméről dereng egy keskeny világosabb sárga- sáv: *kisérletes* hatást ért el a művész. Fokozzák ezt a halottak feje fölött röp- pülő hollók, mint szintén az enyészeti symbolumai.

Nem csekély azonban a képnek esz- mei tartalma sem. A halál országútjának két oldalára élénk színezéssel három alakot helyezett el a festő. Jobbról egy búcsúzó párt. A hű nő elkísérte ked- vesét a keresztútig, a holtak vándor- útjág. Itt az útszéli szentképnél azonban válniok kell. Örökre. A landsknechtnek ütött az órája, a csontváz rácsengetett, neki mennie kell utána. Még kézben a kéz, a katona még följe hajlik a sír, kékruhás, élettől duzzadó nőnek, a ki zokogó arcát kötőjébe temeti, csak in- gerlő piros füleimpája látszik szőke ha- jából, de a fiatal harcost már elöntötték a halál tompa színei, arca már átszelle- múlt, már elköltözött róla az élet. Előre lép, az édes nő itt marad s ő ott halad a halottak között.

És ezt a piktor a tompa és élénk színek zseniális elhelyezésével beszéli el. Az élő nő színei virulók, derültek, ra- gyogók; a halálba induló férfié tompák, fakók.

Még nehezebb feladatot oldott meg

lomhoz, s úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben legyenek azon, hogy a magyar kultúra Orsován fejlődjék, hogy ne kelljen magunkat nemzetiségi szomszédaink előtt szegélyelnünk.

Adja Isten, hogy évek mulva, ha is- mét felkeresem szeretett szülővárosomat, panaszra ne legyen okom, s virúlva egységesnek lássam a magyar társa- dalmat.

Orsova, 1904. okt. 24.

H. Zs.

KRASSÓ-SZÖRÉNY.

Törvényhatósági bizottsági ta- gok választása. Az 1904. év végével kilépő és az 1907. év végéig megválasztott, de időközben elhalt, lemondott vagy

elköltözött vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok helyét választás útján másokkal töltik be. A választások no- vember hó 3-án, 4-én és 5-én lesznek az egyes választási helyekről elnevezett választó kerületekben. 3-án választanak: Szapárfalva, Román- és Németbogsán, Szákul, N.-Zorlene, Gavosdia, Prebul, Bozovics, Kurtya, Szászkabánya, Jám, Teregova, Orsova, Német- és Román- Lugos, Uj-Moldova, Majdán, Stájerlak, Nagytikvány. 4-én választás lesz: Szu- driás, Királykegye, Raffna, Dalbosec, Nándorhegy, Oravicsbánya, Kákova, Me- hádia, Goryja, Krassova és Resicabánya választókerületi községekben. 5-én választanak: Bálinec, Duleó, Furlug, Prigor, Facset, Karánsebes, Ruszkabánya, Ber- zászka, Vecseháza, Kornya, Komoristye, Székás, Mehadika és Románresica.

Orsován két megyebizottsági tag választandó. A választás a községházánál ma d. e. 9-től d. u. 4 óráig tart. Jelöl- tekül Wallandt Ernő miniszteri tanácsos és Schramm N. János vasgyáros szere- pelnek.

HIREK.

Uj hadnagyok. Zászlóaljunknál Várady Gábor és Isépy Kálmán tisz- helyettesek november 1-én hadnagyokká nevezettek ki.

A Magyar Dalkör meghívója. A Magyar Dalkör elnöksége tudatja Orsova közönségével, hogy *első házi-esté-*

a kitünő festő a kép baloldalán. Ott a halál országútjának szélén egy szegény nyomorgó, elhagyatott fekete ruhás asz- szony, kinek minden vagyona mellette a kosarában van és aki állni sem bír, összetett kezekkel könyörög a halálnak, szabadítsa meg szenvedéseitől, vigye magával az ismeretlenbe, a hol nem fáj semmi. Nem. A halál érzéketlenül halad el mellette. Az ő ideje még el nem ér- kezett, neki még tovább kell hurcolnia az élet keresztjét.

Nehéz volt a feladat, mert a szen- vedő nő sápadt, beteg arcát *eleven* színek- kel kellett megfesteni és e színeknek különbözniök kellett a halottak színeitől. A feladatot remekül oldotta meg Span- genberg.

Sohase hittem volna, hogy színekkel annyit lehessen elmondani, annyi gondo- latot öbreszteni, annyi érzelmet fakasz- tani. Megértettem, hogy ilyenkor őszel, halottaknapján miért keresik fel a ber- liniek oly sokan e képet. Lelkek amúgy is tele van e napon szomorú emóciókkal. E kép előtt még jobban izgatják depri- mált kedélyöket azért, hogy az érzelem annál hevesebben váltódjék ki fájó lel- keikből. A kiváltódás után nyugalmat remélnek. Ha az ember jól kisértja magát, felzaklatott szíve megnyugszik. A néme-

jét a Magyar Királyhoz címzett szálloda nagytermében e hó 5-én szombaton 1/2 9 órakor este fogja megtartani. Az elnökség ezen az uton azon kérelemmel fordul városunk t. közönségéhez, hogy ez estére mentől számosabban megjelenni sziveskedjenek. Az est programja a barátságos, kedélyes együttlét, melyet, ha az énekesek be nem rekednek, 1-2 dal is fog fűszerezni. Természetesen a tánc sem fog elmaradni. Belépti díj nincs, de e helyett hozzon magával mindenki jó kedvet s táncra való hajlandóságot. Ez utóbbi különösen az uraknak szól, mert hisz hogy a hölgyeknél ez még van, abban egy pillanatra sem kételkedünk. A hölgyeket: asszonyokat, lányokat arra kérjük, hogy egyszerű ruhában jelenjenek meg s ne okozzanak az apáknak és férjeknek nagy kiadásokat.

Kaszinói választmányi gyűlés volt okt. 28-án, melynek legfontosabb tárgyat a tagfelvétel képezte. Tagokul felvétettek: *Sibrik* György m. kir. hajózási hatósági számellenőr, ajánlotta Koch Mihály mérnök, és *Lintia* Valér m. kir. erdőgyakornok, ajánlotta Sréter Ágoston. A gyűlés egyéb tárgyait a jegyzőkönyv felolvasása és a pénztáros jelentése képezte.

Katonai ujoncok esküje. Okt. hó elején berukkolt honvéd-ujoncaink a nagy laktanya tágas udvarában e hó 1-én tették le a király és haza iránti esküjüket. A legénység három csoportban magyar, német és román nyelven mondta el az esküt. A magyar eskü szövegét *Bakos* Tibor hadnagy, a németet *Kuntics* László százados, a román *Blandu* Gábor főhadnagy olvasta elő.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Mátyus* Sándor orsovi vámsegédtisztet állomáshelyén való meghagyásával vált-tisztté nevezte ki. Gratulálunk!

Színészet Orsován. *Szilágyi* Dezső színigazgató, aki a múlt téli idényben is nálunk játszott, a orsovi magyar közművelődési egyesületnél jelentkezett. Iratában azt jelzi, hogy Krassó-Szörény-megye több városában nyert már működési engedélyt, s a kulturegyesület támogatását kéri. Társulata 32 tagból áll, melyet a vidéki színészet elsőrangú társulataiból szervezett, s dráma, vígjáték, népszínmű és operett darabok előadására

teknek a sentimentalizmus alapjellemeket képezi.

Pedig a képnek igazán nincs megnyugtató hatása. A holtak arcain a hideg, bamba, megdermedt fagyos mosoly (a sivatag titokzatos messzeségébe néző egyiptomi Sphinx-nek van ilyen bágyadt mosolya), a kimeresztett túlvilági, lélek nélküli szemek, melyekbe szemesillagot nem festett a művész, a titkos erőteljén kényszerített akarat nélküli gépies menés a kérdések egész özönét támasztják fel lelkünkben: Hova sietnek? Mi lesz velük? Hol itt a vég? A kép csupán a pusztá tényt konstatálja, hogy mindnyájunknak ütni fog az indulás órája a messzi, végnélküli útra, a csontember nekünk is megrázza egyszer a harangját. De meg nem vigasztal. Szívünket marcangolja, de nem gyógyítja.

E tekintetben egészen más hatást ér el Párisban a Pére-Lachaise temetőben egy szintén a halált allegorizáló dombormű. E reliefen is egy kapu át az ismeretlen sötétségbe, a halálba a siet a tömeg. Elöl — karját feje fölé emelve — visszahőköl a bizonytalan sötétségtől egy munkástérfi. Ott van azonban mellette a nő, egyik kezével biztatón előre tolja, a másikkal pedig felmutat az ég: Ne félj! Feltámadunk!

alkalmas. A közművelődési egyesület választmánya a legközelebb fog ez ügygel foglalkozni, akkor majd bővebben fogjuk a n. é. közönséget értesíteni.

Korai istenálás. *Roth* János zsupanecki lakos neje e napokban 3 gyermeket szült: 2 fiút és egy leányt. Minthogy azonban a szülés korai, 6 hónapos volt, a gyermekek nem maradtak életben.

Névmagyarosítás. *Smítz* János orsovi lakos nevét belügyministeri engedéllyel *Sipos*-ra változtatta.

Kanyaró. A kanyaró járvány még mindig nem szűnt meg. Eddig összesen 36 eset volt az egészségügyi hatóságnál bejelentve. Természetesen e számból már nagyon sokan egészségesek, s öroömmel jelezhetjük, hogy a járvány napról-napra mindinkább szűkebb körre szorúl. Valamennyi eset enyhe lefolyású, s halállal eddig egyetlen eset sem végződött. Az óvatosság azonban még mindig nagyon szükséges.

Kedvezményes só. Akik községünkben a kedvezményes sóra igényt tartanak, azok igényüket a községi előjárásnál mielőbb jelentsék be.

Az ipariskola tanítási ideje november hó 1-től változást szenvedett, amennyiben a jelzett időponttól húsvétig a tanítások nem 6-8-ig, hanem 5-7-ig fognak megtartatni. Figyelmeztetjük iparosmestereinket és kereskedőinket, hogy tanoncikat ezentúl pontosan 5 órakor küldjék iskolába.

Iskolás gyermekek dohányzása. Érdekes felolvasást tartott a nürnbergi realiskolák egyesületében *Winkler* Vilmos realiskolai igazgató. Az alkoholról, nikotinról és a sexualizmusról beszélt, amiknek rettentő példái már az iskolákban kellene a gyermekek előtt méltó megvilágításban bemutatni. Felhozta Angolország, Amerika és Ausztrália példái, amelyeknek népei a dohányzást jóval előbb ismerték, mint Európa népei, s ahol a dohányzás szemmel látható károkat okoz már a gyermekkorban. Szerinte szigorú törvényekkel kellene a gyermekeknek 18 éves korukig a dohányzást megtiltani. Katonaorvosok kimutatása szerint a fiatalságnak egy nagy részén szembe ötlő módon konstatalhatók a korai cigarettaelvezet nyomai. „A nagy, tágra nyílt szemek a mi fiatalságunknál is azt bizonyítják, — mondá az igazgató — hogy már az iskolák alsóbb osztályai-ban elkezdik a dohányzást. Ne várjuk hát, míg nálunk is a katonaeorvosok fogják konstatálni a nikotinhatas tüneteit.“ A sexualizmusról szólva, a szülők segítségét kéri a házi nevelésben. Megrójja a szülőket, hogy gyermekeik nevelését cselédekre bizzák, csakhogy az ő kedvteléseiknek eleget tehessenek. A gyermekek 28 órát van hetenkint az iskolában s a hétnek többi 168 óráját őrizetlenül, a szülők felügyeletén kívül tölti el és így nem csoda, ha az alkalom és a rossz példák már a gyermekkorban megrontják a fiatal lélek ártatlanságát.

Éjjeli csavargók. Bár községünk előjárósága újabb rendőr-járatokkal igyekszik a város közbiztonsága fölött őrködni, mindazonáltal az éjjeli esend-és rendháborítás nem akar véget érni. Néha egész csapat éjjeli csavargó vonul végig a város utcáin, éktelen lármát csapva. Ugy látszik ilyen csavargók lopták le azon táblát is, melyet az előjáróság csak az imént helyezett el a m. kir. erdőhivatal kertfalára, s a melyen az utca tiszta-

ságát ajánlotta a közönség figyelmébe. A rendőrség ez eset óta kettőzött éberséget fejt ki.

Egy mesterséges tó vármegyénkben. Nagyszerű munkálatok folynak vármegyénkben Ferencfalva mellett. Ott a szab. osztr.-magyar államvasúttársaság nem kevesebb, mint 12 millió köbméter vizet duzzaszt föl, s azt hatalmas aquaduktokon, alagutakon Resicára vezet, ahol az mintegy 200 m. magasságból fog alá zuhanni s valami öt turbinát fog hajtani. A gyárakat u. i. villanyerő fogja mozgásban tartani, miáltal rendkívül sok szemet takarítanak meg.

Maga a felduzzantott víz egy gyönyörű tavat fog alkotni. A Berzavafolyó völgyét e célból két hegylanc között hatalmas, 76 m. vastag alapfalazattal bíró épített gáttal elrekesztik. A munkálat már folyik s 1-2 év múlva teljes készen fog állani e mű, mely nemcsak mint technikai, hanem mint természeti szépség is csodálatra méltó lesz. Meg vagyunk győződve, hogy a hatalmas Muntye Szemenik hegység alatt bájosan fekvő, s kitűnő levegővel, jó forrásokkal bíró Ferencfalva e mesterséges, hatalmas tengerszemmel gazdagítva sok nyaralót fog vidékére vonzani, s ott csakhamar egy szép nyaralótelep fog keletkezni.

A nagy munkálattal kapcsolatban van azon vízügyi tárgyalás is, mely november 7-én lesz Ferencfalván.

Az államvasúttársaság ugyanis megvásárolt a földmivelésügyi minisztertől 1800 hold erdőt a Szemeniken, melyet csak úgy tud kihasználni, ha usztatócsatornán szállítja le az ott nyert fát a Ferencfalva melletti Priszlopig. Az usztatócsatornához szükséges vizet a Nérát tápláló Zanoga patakból szándékoznak kinyerni, s ép azon feltételeket fogja a tárgyaláson megállapítani a hatóság, melyek mellett a vízkivétel minden károsítás nélkül eszközölhető lesz. A tárgyaláson az alispánon kívül a kir. erdőfelügyelő, a kir. államépítészeti hivatal, a kulturmérnök, az orsovi erdőhivatal és pedig *Würsching* Frigyes m. kir. erdőmester és *Aschner* Vilmos dalbozseci m. kir. erdőgondnok, továbbá a teregovai és bozovicsi főszolgabírák s egy csomó község fog részt venni. Azért is különös fontossága e tárgyalás, mert annak kedvező eredménye esetén az államvasúttársaság oly új kihasználást nyit meg, ahol 12 esztendőn át legalább is 300-400 emberi keresi meg a mindennapi kenyerét, ami a mostani szűk időben nem megvetendő dolog.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

Magy-Folyam-T.-R.-Társaság szállítása:

Október hó.

24.	674	Sulina	Budapest	árpa	5500 q
25.	420	"	"	"	4800 q
	612	"	"	"	5050 q
27.	665	"	"	"	5630 q
	634	Rahova	Belgrad	tengeri	6246 q
	317	T.-Magurelló	Bpest	buza	3000 q
	679	Rahova	Belgrad	tengeri	3054 q
28.	644	Tziprapalanka	Bpest	árpa	1200 q
	"	Lompalanka	"	"	3800 q
	620	Sulina	"	"	5475 q
	604	Silistria	"	"	4129 q
	676	Sulina	"	"	5385 q
	618	Sulina	"	"	5475 q
	507	T.-Magurelló	"	buza	5170 q

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

Október hó.

25.	6568	Cetate	Budapest	buza	5980 q
	65220	Calafat	"	"	5161 q
28.	65133	"	"	"	4002 q
	65225	"	Eszék	"	4592 q
30.	6530	Nikápoli	Bécs	tengeri	1420 q
	"	Tutrakán	"	"	2641 q
	6584	T.-Szeverin	Bpest	buza	5240 q
	6531	"	"	"	5000 q
	244	"	"	rozs	1641 q
	"	"	"	repeze	1094 q
	6504	Braila	Budapest	zab	3363 q
	6585	Lompalanka	Szeged	tengeri	3996 q
	6708	Verciorova	Budapest	buza	4166 q

Román hajózási szállítása: N.-F.-R.

Október hó.

30.	622	Corabia	Regensburg	buza	5476 q

Anyakönyvi hivatalból.

Hivatalos órák:

Hétköznapokon d. e. 8-9.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9-11.

Népmozgalmi kimutatás:

1904. évi október 1-től 31-ig terjedő időre.

Született:

Kopasz Sándornak (halvaszülés) - Gruja Samunak fia - Istók Istvánnak fia - Dick Nándornak fia - Weizkopf Joakimnak fia - Helich Magdolnának fia.

Házasságot kötöttek:

Foltutiu Miklós Fülker Máriaival - Smitz János Patay Máriaival - Keller Ferenc Metzger Amáliával.

Megt halt:

Gosnia Mária 2 éves (bélhurut) Iritz Margit 13 hónapos (ránggöresök) Urbán Vilmos 18 hónapos (ránggöresök) Krapf Ferenc 21 éves (bélzáródás) Pauleszku György 20 éves (agygyenyedés).

A

GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 klgr. sulyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V., Mérleg útca, 3. szám alatti címre intézendők.

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávékészlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávékészlet minden színben csak f. 2.20. f. 2.90 f. 3.45			Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak 5.60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőr vászon csak f. 8.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőfös vég fehér csikos esinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég, virágos fehér esinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.48 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

HANDL JÓZSEF

könyvnyomdája

ajánlja mindennemű
nyomtatvány készletét.